

Θανάσης Σινάνης

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες, το βιβλίο του Γιώργου Μιχελακάκη: «Η Ελπίδα σε Κρίση, Κουλτούρα και Τέχνη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» που εξετάζει τη διαδρομή των Ελλήνων μεταναστών της Αυστραλίας, στην τέχνη, κατά την περίοδο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι τις ημέρες μας.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2017 από τις εκδόσεις ΕΟΘΗΝΟΝ. Όποιος επιθυμεί να παραγγείλει το βιβλίο μπορεί να επικοινωνήσει με τον συγγραφέα στα EMAIL gmichelapaint@gmail.com ή eothisnon@gmail.com. Για σχόλια και παρατηρήσεις μπορείτε να στείλετε email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelapaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Σε μια σειρά έργων που έκανε με θέμα το αγκάλιασμα δύο ατόμων, ο ζωγράφος προβάλλει, σαν σε οθόνη την αλυσιτέλεια των διαπροσωπικών σχέσεων.

Νυχτερινό II. Λάδι σε καμβά, Σίδνεϊ 1994

Μέρος 4ο

Η ζωγραφική του Σινάνη, παρά την τάση να μην μπορεί να διαγράψει το αντικείμενο ως πρόσωπο, δεν ολισθαίνει προς την αφαίρεση, δεν οδηγείται προς την δημιουργία μιας καλλιτεχνικής μορφής που γυρνάει τελειωτικά την πλάτη της στον κόσμο και στο αντικείμενο. Αν και η αρχική κλασική-αστική ενόπια χρώματος-σχεδίου και κόσμου-αντικειμένου, διασαλεύτηκε στη ζωγραφική του, δεν καταλύθηκε εντελώς. Σε αυτή τη γραμμή αστάθειας, όχι ολικής διάλυσης της μορφής, κρατιούνται όλοι οι καλλιτέχνες που μελετάμε το έργο τους.

Σε μια σειρά έργων που έκανε με θέμα το αγκάλιασμα δύο ατόμων, ο ζωγράφος προβάλλει, σαν σε οθόνη την αλυσιτέλεια των διαπροσωπικών σχέσεων. Τα έργα αυτά από μαρτυρία του ίδιου του ζωγράφου, ξεκίνησαν ως αφορμή να αποδοθεί το σύμπλεγμα του ζευγαριού στην ακροθαλασσιά, πάνω στην άμμο.

Για έναν υπαιθριστή ζωγράφο, η τακτοποίηση της επιφάνειας του πίνακα σε ζώνες, είναι χρήσιμη για να προσδιοριστεί τι είναι κοντινό και τι μακρινό, τι εδώ και τι εκεί, τι είναι ξηρά, θάλασσα και ουρανός. Όμως στον Σινάνη οι γραμμές αυτές, ενώ εμφανίζονται στα πρώτα έργα αυτής της σειράς, εν συνεχεία χάνονται. Ο κό-

σμος μπερδεύεται και πάλι. Σε ένα πρώτο έργο αυτής της σειράς, ένα νεογέννητο βρέφος βρίσκεται ξαπλωμένο μεταξύ αμμουδιάς και θάλασσας. Έχουμε μια δυνατή μεταφορά στην σχέση μεταξύ παιδιού και μητέρας. Η θάλασσα και η αμμουδιά, λειτουργούν ως το μέσα και το έξω της μητέρας. Το εδώ του κόσμου, και το εκεί της μητέρας.

Σε έναν δεύτερο πίνακα της ίδιας σειράς, η γραμμή που χωρίζει το εδώ από το εκεί, το νερό από την ξηρά, το μέσα και το έξω της μητέρας, συνεχίζει να υπάρχει, αλλά η θάλασσα που παραπέμπει στη μητέρα δεν έχει πλέον χρώμα. Κυριαρχεί το σκοτάδι. Το μοναχικό βρέφος, έχει αντικατασταθεί από ένα ερωτικό ζευγάρι, με σωματική δι-άπλαση παιδική, με τεράστια βρεφικά κεφάλια που τα ενώνει ένα διαρκές παντοτινό φιλί, ενώ τα μέλη τους τα διακρίνει τερατώδης εξάπλωση και συστροφή. Στα έργα αυτά, δεν έχουμε χρωματική έκρηξη όπως σε προηγούμενες σειρές έργων. Τα μέλη των σωμάτων των βρέφο-εραστών, αποδίδονται με ένα λερωμένο κατά κανόνα λευκό, που έρχεται σε χτυπητή αντίθεση με το σκοτάδι που κυριαρχεί γύρω τους. Στους πίνακες αυτούς, το σύμπλεγμα του ζευγαριού, πιάνει συνήθως όλη την επιφάνεια του πίνακα. Δίνεται η εντύπωση, ότι η διαδικασία του αγκαλιάσματος περιορίζεται μέσα σε έναν κλειστό, ασφυκτικό χώρο. Στα έργα αυτά, τα μέλη των

σωμάτων, έχουν τραβηχτεί και εξαρθρωθεί σε τέτοιο σημείο, όπου τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά γίνονται μη αναγνωρίσιμα. Τα έργα αυτά του Σινάνη μοιάζουν με την πορεία του Δάντη στον Άδη, για τη συνάντηση του πόθου του, αλλά είναι μια πορεία που δεν οδηγεί σε κάποιο ευτυχές τέρμα. Αυτή η αναζήτηση της οικειότητας, που γίνεται μέσα από διχαστικά συναισθήματα σεξουαλικότητας και αγάπης, ξεπερνάει τα εκφραστικά ιδιώματα του εξπρεσιονισμού, για να φτάσει τη σύγχρονη κόλαση που είναι η μεταμόρφωση.

Όπως είδαμε στο έργο των προηγούμενων καλλιτεχνών, το σώμα παρουσιάζεται κουρασμένο και ανήμπορο όπως στον Παπαλιώζη, είτε απαγορευτικά επιθυμούμενο στον Κυπραίο, είτε αναλώσιμο μέσα στην παραγωγή όπως στο έργο του Λυσιώτη, κ.τ.λ.. Όμως στο έργο αυτών των ζωγράφων το σώμα αν και ταλαιπωρημένο, είναι εκεί. Στον Σινάνη το σώμα οδηγείται σε μεταμόρφωση. Και μάλιστα σε κάτι πολύ κατώτερο, στη φυσική ιεραρχία. Ο άνθρωπος μεταμορφώνεται σε ζώο, σε αράχνη, ή έντομο απροσδιόριστο αλλά φρικτό. Δεν είναι μια μεταμόρφωση οβιδιακού χαρακτήρα, υπέρβασης ή σωτηρίας, αλλά Καφκική που τείνει στην υποβάθμιση του εαυτού σε κάτι που προκαλεί τρόμο.